

## СИЛАБУС

### навчальної дисципліни «Історія вчень про державу і право»

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Статус навчальної дисципліни                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | вибіркова                                                                                         |
| Кількість кредитів ЄКТС / годин                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 4 / 120                                                                                           |
| Розподіл за видами занять та годинами навчання                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | лекції - 28 год.                                                                                  |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | практичні - 14 год.                                                                               |
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | самостійна робота - 78 год.                                                                       |
| Вид індивідуального завдання                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | контрольна робота                                                                                 |
| Форма підсумкового контролю                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | залік                                                                                             |
| Кафедра (назва, № кабінету, контактний телефон, e-mail)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Кафедра права та інформаційної справи<br>к. 213<br>kaf-pravo@suem.edu.ua                          |
| Контактна інформація викладача/ів:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | kaf-pravo@suem.edu.ua                                                                             |
| Дні занять                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | згідно з розкладом                                                                                |
| Консультації                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Очні консультації: згідно з графіком<br>Дистанційні: електронна пошта, групи у Вайбері, Телеграмі |
| <b>Анотація навчальної дисципліни:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                   |
| Навчальна дисципліна спрямована на формування у здобувачів вищої освіти системного уявлення про становлення та розвиток вчень про державу і право від Стародавнього світу до сучасності, розуміння суті політико-правових теорій та їх значення для об'єктивного аналізу сучасних державно-правових інститутів.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                   |
| <b>Мета навчальної дисципліни:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                   |
| опанування здобувачами вищої освіти системою теоретичних знань про державу і право в їх історичній еволюції, розуміння суті політико-правових теорій з метою подальшого використання для об'єктивного аналізу сучасних державно-правових інститутів.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                   |
| <b>Результати навчання, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                   |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>— знання основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи в їх історичному розвитку;</li> <li>— розуміння ретроспективи формування правових та державних інститутів;</li> <li>— засвоєння понятійного апарату історії політико-правової думки різних епох.</li> <li>— вміння здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми та демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання;</li> <li>— оцінка недоліків і переваг аргументів політико-правових вчень при аналізі відомої проблеми.</li> <li>— складання та узгодження плану власного дослідження, самостійний збір матеріалів за визначеними джерелами;</li> <li>— використання різноманітних інформаційних джерел для повного та всебічного встановлення обставин розвитку політико-правової думки.</li> <li>— володіння базовими навичками риторики;</li> <li>— донесення до респондента матеріалу з певної проблематики доступно і зрозуміло, державною мовою усно та письмово.</li> </ul> |                                                                                                   |

- критичний та системний аналіз правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності;
- повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи у контексті історії політико-правових учень.

#### **Зміст навчальної дисципліни:**

*ТЕМА 1.* Предмет і методологія історії вчень про державу і право

*ТЕМА 2.* Політико-правова думка Стародавнього світу (Давній Схід, Давня Греція, Давній Рим)

*ТЕМА 3.* Політико-правові теорії мислителів раннього Середньовіччя

*ТЕМА 4.* Початки вітчизняної правової й політичної думки

*ТЕМА 5.* Політичні і правові вчення епохи Відродження, Реформації та антифеодальних революцій

*ТЕМА 6.* Політичні і правові вчення в Англії XVII ст. та право і держава у вченнях європейського Просвітництва

*ТЕМА 7.* Проблеми державності і права в Україні у XVI – на початку XIX ст.

*ТЕМА 8.* Американська політико-правова думка та вчення про право і державу в Німеччині (кінець XVIII – початок XIX ст.)

*ТЕМА 9.* Основні напрямки західноєвропейської політико-юридичної думки XIX ст. (лібералізм, марксизм, анархізм, позитивізм)

*ТЕМА 10.* Державно-правові концепції в Україні та світова політико-правова думка XX–XXI ст.

#### **Методи викладання, навчання:**

Проблемні лекції.

Практичні заняття: публічне обговорення питань з тем курсу, доповіді; розв'язування задач.

Виконання індивідуального завдання: реферат, контрольна робота.

#### **Форми контролю успішності навчання:**

Контрольні заходи з перевірки успішності засвоєння навчального матеріалу з дисципліни включають: поточний контроль, виконання індивідуальних завдань, проміжний контроль (тестування з тематики курсу), підсумковий контроль.

*Поточний контроль* має на меті перевірку виконання завдань як аудиторної, так і самостійної роботи здобувачів та може проводитися в таких формах:

- перевірка підготовлених виступів, доповідей з тематики курсу;
- перевірка виконання практичних завдань (розв'язування задач);
- усне опитування або письмовий експрес-контроль на аудиторних заняттях;
- перевірка виконання завдань самостійної роботи.

Контроль виконання *індивідуального* завдання здійснюється у формі перевірки контрольної роботи, захисту рефератів.

Формою *підсумкового контролю* з навчальної дисципліни «Монетарна політика» є залік.

#### **Рекомендована література:**

1. Історія держави і права зарубіжних країн : підручник / О. М. Бандурка, О. М. Головка, І. А. Логвиненко та ін. ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. М. Бандурки ; вступ. слово О. М. Бандурки. 2-ге вид., допов. та змін. Харків : ХНУВС, 2021. 596 с. URL: <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi71/0052018.pdf>.

2. Історія держави і права зарубіжних країн: підручник / за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. О. М. Бандурки ; [Бандурка О. М., Швець Д. В., Бурдін М. Ю., Головка О. М., та ін. ;

вступ. слово О. М. Бандурки]. Харків : Майдан, 2020. 618 с. URL: <https://library.megu.edu.ua:9443/jspui/bitstream/123456789/3334/1/2020-522898.pdf>.

3. Історія держави і права : конспект лекцій для студентів спец. 052 «Політологія» та 081 «Право» / Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. ; укладач Н. А. Сердюк. - Київ : КНУБА ; Тернопіль: Шпак В. Б., 2022. Ч. 1 : Історія держави і права України. 280 с. URL: <https://repository.knuba.edu.ua/handle/123456789/13444>.

### Система оцінювання результатів навчання:

Згідно з діючою в університеті системою комплексної діагностики знань здобувачів, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, оцінка знань здобувачів здійснюється за 100-бальною системою.

Підсумкова оцінка (залік) виставляється на підставі суми накопичених балів здобувачем, отриманих у ході поточного контролю, виконання індивідуального завдання.

#### Схема розподілу балів:

|                                 |                                                           |
|---------------------------------|-----------------------------------------------------------|
| 70 балів<br>(поточний контроль) | 30 балів<br>(контроль виконання індивідуального завдання) |
|---------------------------------|-----------------------------------------------------------|

#### Мінімальний пороговий рівень з кожного виду контролю:

|                                 |                                                           |
|---------------------------------|-----------------------------------------------------------|
| 45 балів<br>(поточний контроль) | 15 балів<br>(контроль виконання індивідуального завдання) |
|---------------------------------|-----------------------------------------------------------|

Накопичування балів з навчальної дисципліни під час *поточного* контролю відбувається під час оцінювання таких видів робіт:

- 1) Доповіді, виступи, участь в дискусіях і обговоренні на заняттях;
- 2) Усне опитування;
- 3) Виконання практичних завдань;
- 4) Проходження проміжного контролю - тестування в електронній формі з засвоєння тем курсу;
- 5) Письмові роботи з засвоєння тем курсу;
- 6) Виконання завдань самостійної роботи.

Кожний вид поточної навчальної роботи студента оцінюються за 5-бальною шкалою.

Загальна семестрова оцінка за 100-бальною шкалою переводиться у національну шкалу відповідно до таблиці:

### Шкала оцінювання результатів навчання:

| Сума балів за всі види навчальної діяльності | Шкала ЄКТС | Оцінка за національною шкалою                              |                                                             |
|----------------------------------------------|------------|------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
|                                              |            | для екзамену, курсового проєкту (роботи)                   | для заліку                                                  |
| 90-100                                       | A          | відмінно                                                   | зараховано                                                  |
| 82-89                                        | B          | добре                                                      |                                                             |
| 74-81                                        | C          |                                                            |                                                             |
| 64-73                                        | D          | задовільно                                                 |                                                             |
| 60-63                                        | E          |                                                            |                                                             |
| 35-59                                        | FX         | незадовільно з можливістю повторного складання             | не зараховано з можливістю повторного складання             |
| 1-34                                         | F          | незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни | не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни |

## **Політика курсу:**

### ***Політика дотримання академічної доброчесності***

Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування.

За порушення академічної доброчесності здобувачі можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

### ***Комунікаційна політика***

Здобувачі повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача є перегляд новин на Телеграм-каналі.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача є робота з дистанційним курсом «Монетарна політика».

### ***Політика щодо пропусків занять***

Здобувачі мають відвідувати лекційні й практичні (семінарські) заняття. Відсутність здобувача на занятті може бути виправдана поважною причиною. Поважними причинами відсутності вважаються: хвороба, участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт чи будь-якому іншому заході, який можна віднести до заходів, що сприяють розвитку студентів і поліпшенню іміджу університету (факультету).

### ***Політика щодо виконання навчальних завдань пізніше встановленого терміну***

Здобувачі мають виконувати всі навчальні завдання у встановлені терміни. Здобувач, який не виконав ту чи іншу кількість навчальних завдань вчасно й хоче надолужити прогавне, може звернутися по допомогу до викладача.

### ***Політика щодо оскарження оцінювання***

Якщо здобувач не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

### ***Бонуси***

Здобувачі, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.